

'Dit wordt het proces

'De raad van bestuur van Fortis is nooit vragende partij geweest voor de overname door BNP Paribas. De onderhandelingen met die Franse reus zijn bedisseld door een groepje ex-cabinetards, zonder dat er een cashprobleem was en zonder enig overleg met de aandeelhouders.' Maandag trekt advocaat Mischaël Modrikamen naar de Brusselse handelsrechter om de overnamedeal te laten opschorten. De man is niet aan zijn proefstuk toe.

DOOR EGHAARJEL VAN DER EISEL EN MARJAN JUSTAEN

Hij houdt kantoor in een chique villa in Brussels grootste gemeente Watermaal-Bosvoorde. Eenmaal binnen blijkt dat topadvocaat Mischaël Modrikamen niet slecht geboerd heeft. Zijn kruistochten tegen de overheid en tegen grote bedrijven (KBC, de Nationale Bank, Coil, Tractebel, Petrofina en Suez-Elctrabel) hebben hem duidelijk geen windeieren gelegd. Of zijn het zijn joodse roots die hier iets mee te maken hebben? Meester Modrikamen lacht. "Topadvocaat, liberaal, jood... Probeer maar, ik ben niet in één hokje te vangen. Ik kom uit een socialistisch, syndicaal nest in de buurt van Charleroi, ik woon in Brussel en ben getrouwd met een katholieke Iepere."

Yasmine Dehaene, zijn echtgenote en vennote, is een nicht van Jean-Luc Dehaene, de man die sinds deze week als nieuwbakken voorzitter van Dexia's raad van bestuur een hoofdrol speelt in het bankwezen. "Grappig dat u dat aanhaalt", pareert de man. "Ja, 'tis een verre neef van mijn vrouw, daar kan ik niet onderuit. Maar verder hebben we weinig met elkaar te maken."

Het zijn bijzonder heftige dagen in het kantoor van Modrikamen. "Het lijkt hier wel een callcenter. C'est la folie", gebaart Mischaël Modrikamen theatraal. "Fortis is een megazaak. Dit wordt, als het proces begint, ongetwijfeld het proces van het decennium. De kortgedingsprocedure, en zeker de zaak ten gronde, wordt een bagarre monumentale."

U bent dus al zeker dat er daadwerkelijk een proces komt?
"Dat is evident. We zijn volop bezig met het samenbrengen van klanten, en begin volgende week stappen we naar de rechtbank. Eerst voeren we een Blitzkrieg, in een later stadium gaan we ook een rechtszaak ten gronde aanspannen tegen degenen die verantwoordelijk zijn. Nu gaat het erom dat we posities innemen en blokkeren wat geblokkeerd kan worden. Op dat vlak hebben we een duidelijke strategie voor ogen: dit weekend werken we alle dossiers af, begin volgende week trekken we de toga aan."

de facto nog steeds in handen van de staat. Zolang de expert bezig is met zijn onderzoek, moet de overname geblokkeerd worden.

"Voor Fortis Nederland en ABN-Amro zou zo'n procedure te laat komen. In Nederland is Fortis immers al in handen gevallen van de staat. Die heeft 16,8 miljard euro betaald voor Fortis Nederland en ABN-Amro. Fortis België kreeg 12 miljard, de holding 4,8 miljard. Een heel lage prijs. De volgende dag al kopte *The Financial Times* dat de marktwaarde van de bank minstens 10 miljard euro hoger lag.

Daarna volgde deel 2 van de ontmanteling: de verkoop van Fortis België aan BNP Paribas. Was dat nodig?

"(Ierm)Nee. Vorige vrijdag, 3 oktober, zat Fortis niét in slechte papieren, de groep had net het geld van de Nederlandse staat ontvangen. Toch brak er om een onverklaarbare reden plots paniek uit, in die mate dat de Belgische regering vond dat ze 'iets' moest doen. Maar Fortis is daar nooit vragende partij voor geweest, Fortis had op dat moment immers geen liquiditeitsproblemen!"

Hoezo?

"Bij de gedeeltelijke nationalisering van Fortis door de Benelux, is het België dat een reddingslijn van ettelijke tientallen miljarden euro's heeft uitgeooid om de Nederlandse Fortisdivisies te helpen. De Nederlandse Bank, de tegenhanger van onze Nationale Bank, is nooit met geld over de brug gekomen. Toen de Nederlandse staat Fortis Nederland opkocht, keerde het grootste stuk van die reddingslijn terug. Wie profiteert daar nu van? BNP Paribas!"

Desondanks was het vertrouwen van de aandeelhouders onder nul gezakt, want op de beurs tekende Fortis een vrij val op. Dan is het toch niet zo onlogisch dat de regering ingrijpt?

"De regering heeft ongevraagd her roer overgenomen. De raad van bestuur van Fortis heeft nooit zelf onderhandeld met BNP Paribas. Wie wel? Een vijftal mensen onder wie Luc Coene, Peter Praet, beiden van de Nationale Bank van België, en Jean-Paul Servais, de voorzitter van de CBFA (Commissie voor het Bank, Financie, en Assurantiewezen, red.).

"Zondagavond kondigde de regering aan dat Fortis verkocht wordt aan BNP Paribas. De waarheid is dat de raad van bestuur op dat moment nog niet eens bijeen geweest was. De regering heeft de bestuurders gezegd: 'Voilà, dit is de deal.' Pas maandagochtend is de raad van bestuur telefonisch op de hoogte gebracht van de constructie.

Het werd hen meteen duidelijk gemaakt: het is dit, of het is het faillissement."

Nochtans heeft de Fortis top altijd beweerd dat ze erbij was?

"Bestuurder Philippe Bodson was er, de anderen werden per telefoon ingelicht. De bottom line is dat de onderhandelingen door ex-cabinetards gevoerd werden. Het resultaat? De staat heeft Fortis verkocht voor 9,4 miljard euro. Dat overnamebedrag wordt in aandelen betaald, en nog een deel cash, afhankelijk van de beurskoers. Datzelfde Fortis had vorige vrijdag nog 12 miljard euro cash in kas - betaald door Nederland. De prijs die voor de bank betaald is, is dus lager dan het geld dat ze in huis hadden. Dat geeft een negatieve waarde aan de Belgische activiteiten van de bank. Fortis is verkocht voor een appel en een ei, zonder overleg met de top."

Dat zal de regering tegenspreken, want de inmiddels opgestapte CEO

Dexia te redden.

"Inderdaad. Die garanties gelden voor alle banken, maar zijn vooral bedoeld om Dexia te redden. Volgens mij gaat die bank zeker splitsen, trouwens.

(schakelt weer over op Fortis) "Er zijn grandioze vergissingen begaan in de aanpak van Fortis. Er zijn in België zeker 300.000 gedupeerden."

Denkt u dat Financiënminister Didier Reynders (MR) en de regering daarom nog nader te bepalen vergoedingen voorstellen?
"Waarschijnlijk wel. Maar het lijkt in elk geval peanuts in vergelijking met wat de aandeelhouders verloren hebben."

Economisch gezien hebt u wellicht gelijk, maar u hebt natuurlijk juridische argumenten nodig voor de rechtbank.

"(Knikt) Voor de rechtbank gaan we na of de fundamentele rechtsprincipes zijn

delingsstafel? Alleen maar aandeelhouders. De steden en gemeenten en iedereen door wie ze vertegenwoordigd worden, en Arco, het beleggingsvehikel van de christelijke werknemersbeweging.

"Zij hebben hun belangen ten volle kunnen verdedigen. En voilà, Dexia wordt gered. Eerlijk het is gewoon waanzin dat men Fortis laat vallen... Waarom? De bank leende nota bene geld aan de staat, en vertegenwoordigde heel veel Belgische spaarders!"

Het lijkt alsof u een samenzwering ziet.

"Ach, ik geloof niet in de grote complottheorieën. De regering is in paniek geraakt, en misschien heeft het feit dat Albert Frère banden had met BNP Paribas een ander bespoedigd of vergemaklijkt. Frère is gelinkt aan BNP Paribas via (de Zwitserse holding, red.) Pargesa."

En waar was de raad van bestuur op dat moment? Was die al knock-out?

"Ja. Bovenal was de raad geen vragende partij voor een overname. Er was geld genoeg in huis!

"Het beste van alles is trouwens dat BNP Paribas zelf heeft toegegeven dat Fortis een goeie aanwinst is: in hun persbericht kondigen ze aan dat Fortis het eerste jaar hun eigen vermogen zal versterken. Zo'n zwakke bank zal het dan toch niet zijn?"

Er zijn toch ook slechtere scenario's denkbaar? BNP Paribas staat immers bekend als een stabiele bank.

"(mysterieus) On va voir, on va voir. Ik contesteer dat. Het gaat algemeen slecht in het bankwezen, ik denk dan ook niet dat de Franse financiële instellingen gespaard worden van de crisis."

Wat denkt u van de rol van beurswakhond CBFA?

"Het is niet de taak van de CBFA om een oplossing uit te dokteren voor Fortis. Ik vind wel dat ze een deel van de verantwoordelijkheid dragen.

"Als ik voorzitter van de CBFA was, zou ik deze constructie nooit accepteren. Het probleem van de CBFA is dat ze nogal muggeziener en administratief zijn, en zich zelden bezig houden met belangrijke dingen.

"Maar ook de staat en zeker Guy Quaden, de gouverneur van de Nationale Bank, hebben schuld aan wat met Fortis gebeurd is. Quaden had, op het moment dat de Nederlandse poof van Fortis kampte met liquiditeitsproblemen, hard op tafel moeten slaan om de Nederlandse Bank te dwingen zelf een reddingslijn uit te gooien. Door zijn optreden zijn er miljarden

Begin volgende week stappen we naar de rechtbank. Eerst voeren we een Blitzkrieg, in een later stadium gaan we vanzelfsprekend ook een zaak ten gronde aanspannen tegen degenen die verantwoordelijk zijn

Filip Dierckx was naar eigen zeggen persoonlijk betrokken bij de onderhandelingen.

"Klopt, maar meneer Dierckx heeft nooit werkelijk de macht gehad. Hij heeft trouwens nooit onderhandeld."

Zou het anders uitgedraaid zijn als ex-voorzitter Maurice Lippens op dat moment niet ziek was geweest?

"Goh nee. Dat zou niets aan de zaak veranderd hebben. De regering wilde Fortis gewoon verkopen, punt. En dat terwijl er duidelijk andere oplossingen zijn, kijk naar de beslissingen van deze week.

U bedoelt de staatsgaranties om

nageleefd en of iedereen zijn verantwoordelijkheid heeft genomen. Als wordt vastgesteld dat aandeelhouders onterecht verliezen hebben geleden en het belang van de onderneming geschaad is, dan gaan we een opschorting van de overnamebeslissing proberen te forceren."

U verwijt de staat ongevraagd het roer in handen te hebben genomen?

"Wat ik de regering verwijt is dat het duidelijk ook anders kon. Er waren andere manieren voorhanden om dit te regelen. Allez, wie waren de grote afwezigen tijdens de onderhandelingen met BNP Paribas? Juist, de aandeelhouders. En wie zat er deze voorbije week bij Dexia aan de onderhan-

leidt maandag rechtszaak in

van het decennium'

■ Mischel Modrikamen in zijn kantoor. 'Ik zelf beleg niet graag in aandelen. Geef mij maar obligaties. Shareholders eat well, bondholders sleep wel. Ik slaap heel goed, dank u.'

Wie waren de grote afwezigen in de onderhandelingen met BNP Paribas? De aandeelhouders. En wie zat er afgelopen week bij Dexia aan de onderhandelings-tafel? Alleen maar aandeelhouders. Dat klopt niet

Zijn organisaties als Deminor concurrentie voor u?

"Chacun son métier. Ik ben advocaat, ik opereer op het juridische terrein. Ik hou mij aan de ethische en deontologische regels van een advocaat. Ja, ik organiseer persconferenties, maar niet om te rekruteren. Wel om bekend te maken dat er onregelmatigheden zijn gebeurd in dit dossier."

En wat zegt u tegen de aandeelhouders die niet ageren uit angst dat een rechtszaak hun portefeuille meer kwaad dan goed zal doen? Zijn die er ook?

"Voor aandeelhouders kan het niet erger worden dan het nu is. Hun aandeel was vorig jaar nog 30 euro waard, nu is dat geen vijf euro meer. Aandeelhouders van Fortis hebben vooral alles te winnen."

Kunt u een vergelijking maken met de zaak Lernout & Hauspie?

"(zucht diep) Dit is véél groter. Bij Fortis gaat het om enkele tientallen miljarden euro's. Maar het grote verschil is toch dat de aandeelhouders van L&H het slachtoffer waren van fraude, terwijl er hier geen sprake is van fraude. Ik heb mij nooit beziggehouden met het leperse spraaktechnologiebedrijf, maar volgens mij is deze zaak pakweg dertig keer groter."

Hoewel denkt u eruit te halen per aandeel?

"Ik hoop rond de tien euro per aandeel te eindigen, dat is een realistische waarde."

Bent u zelf ook aandeelhouder van Fortis of juist niet?

"Ik beleg niet graag in aandelen. Geef mij

Guy Quaden, gouverneur van de Nationale Bank, treft zeker schuld. Toen de Nederlandse Fortisfoot liquiditeitsproblemen had, had hij de Nederlandsche Bank moeten dwingen zelf een reddingslijn uit te gooien. Er zijn zo miljarden verloren gegaan

euro's gaan vliegen. "Ook politiek gezien zal dat gevolgen hebben. De onderhandelaars, waaronder enkele ex-medewerkers van Reynders, zitten in nauwe schoentjes want ze hebben een slechte deal beklonken. Er heerst een colère onder het volk. Iederéén spaart bij Fortis, hé. Er zijn er die 100 euro kwijt zijn, maar er zijn er ook die miljoenen kwijt zijn."

Welke van die aandeelhouders zijn uw cliënten?

"Het spectrum is heel breed. Van kleine beleggers tot mensen die ettelijke miljoenen hebben belegd. Voor de goede orde: mijn klanten hebben mij gevonden, niet omgekeerd."

Dat verbod op het ronselen van cliënten zit u duidelijk hoog.

"Dat klopt. Ik mag geen reclame maken, niet op mijn website noch ergens anders. Het enige wat ik kan doen, is leren weten dat er acties worden ondernomen. De mensen die mij hebben gevonden, hebben mij gevonden via-via. Dat is het grote verschil met belangenverenigingen als Deminor of Dolor die wel reclame mogen maken. Ik kan evenwel niet verhinderen dat er initiatieven worden opgezet door Facebookleden (de naam van Modrikamens echtgenote werd een tijdje ongewild opgevoerd als 'beheerder' van de Facebookgroep Fortis Bourso' voor gedupeerden, EV/MJ) of beursduivel.be."

maar obligaties. Shareholders eat well, bondholders sleep wel. Ik slaap heel goed, dank u."

Men beeldt u graag af als de advocaat van de kleine aandeelhouders, zitten uw socialistische wortels daar voor iets tussen?

"Ik ben niet de kruisvaarder van de kleine aandeelhouders, hoor. Naast de gemiddatiseerde affaires doen we immers ook gewone zaken. Het klopt wel dat de 'bekende' zaken momenteel zo'n 40 procent van onze tijd uitmaken, maar het is niet onze corebusiness. Maar het is wel zo dat men voor dit soort zaken gespa-

seerd moet zijn."

Het zijn en worden wellicht lange dagen voor u?

"Zeg dat wel. We werken hier op het kantoor met een tiental mensen, wel, ze blijven stuk voor stuk hier dit weekend om door te werken. Dit is heel bewust geen groot kantoor, maar om ons voor de rechtbank staande te houden hebben we genoeg 'brainpower' in handen. "Wat mijn drijfveren zijn? Goh, ik zou liegen als ik zeg dat ik geen voldoening haal uit de intellectuele, juridische uitdaging. Maar ik heb ook een groot rechtvaardigheidsgevoel. Als er onrecht is geschied, moet dat rechtgezet worden."